

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Veberové a soudců Mgr. Marka Bedřicha a JUDr. Jitky Hroudové v právní věci žalobce **S. M.**, narozeného dne ..., ukrajinského státního příslušníka, bytem v P. 6, N. 1061/36, zastoupeného Mgr. V. K., obecnou zmocněnkyní, bytem v P. 4, T. 1848/19, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra České republiky, Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem v Praze 4, Náměstí Hrdinů 1634/3, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 11. 2015, č. j. MV-138833-3/SO-2015

t a k t o:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

Žalobce se žalobou, podanou u Městského soudu v Praze domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalovaného správního orgánu, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 9. 11. 2015, č. j. MV-138833-3/SO-2015, jímž byla pravomocně zamítnuta žádost žalobce o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem zaměstnání.

Žalobce v podané žalobě namítl, že pobýval na území České republiky na základě dlouhodobého pobytu za účelem podnikání – účast v právnické osobě, který mu byl povolen naposledy do dne 5. 4. 2012. Žalobce podal u správního orgánu žádost o prodloužení

dlouhodobého pobytu za účelem zaměstnání podle ustanovení § 44a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Během řízení o této žádosti bylo správním orgánem zjištěno, že žalobce byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu, a to trestním příkazem Okresního soudu Praha - Východ ze dne 25. 6. 2014, sp. zn. 16T 7/2014, jímž byl odsouzen za spáchání přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákona, ve znění pozdějších předpisů, k trestu odnětí svobody v trvání čtyř měsíců s podmíněným odkladem na dobu osmnácti měsíců a k trestu zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu dvaadvacet měsíců. Zkušební doba vyprší žalobci dne 19. 1. 2016, žalobce v době podání žaloby skládal zkoušky ohledně vydání nového řidičského oprávnění.

Žalobce v podané žalobě namítl, že se svého protiprávního jednání dopustil a byl za něj pravomocně odsouzen, přičemž nalézací správní orgán (tj. správní orgán prvního stupně – pozn. soudu) ve svém rozhodnutí pouze konstatoval, že žalobce nesplňuje podmínku trestní zachovalosti podle § 174 zákona o pobytu cizinců. Správní orgán nepostupoval v souladu se základními zásadami správního řízení, zejména zásadou dobré víry a zásadou materiální pravdy, protože žalobce svým jednáním sice naplnil skutkovou podstatu uvedeného přečinu, nicméně svým jednáním nezpůsobil žádnou zdravotní újmu ani sobě ani jiným osobám a nezpůsobil majetkovou škodu. Správní orgán se tak dostatečně nezabýval okolnostmi daného případu v rozporu s § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, pouze mechanicky aplikoval ustanovení § 174 zákona o pobytu cizinců. Opatření správního orgánu se tedy žalobci jeví jako nepřiměřeně tvrdé vzhledem k okolnostem případu a jeho rozhodnutí je diskriminační, neboť se správní orgán vůbec nezabýval skutečností, jaké bude mít jeho rozhodnutí dopad do základní existence žalobce.

Žalobce ke svým poměrům uvedl, že pobývá na území České republiky více než deset let již od roku 2003, po celou tuto dobu svého pobytu je výdělečně činný, nikdy neměl problém s neplněním účelu dlouhodobého pobytu, který mu byl zdejšími orgány povolen. Žalobce uvedl, že se za dobu svého pobytu plně integroval do české společnosti a vytvořil si zde potřebné zázemí. Napadené rozhodnutí správního orgánu mu znemožňuje veškerou existenci na území České republiky, a pokud by se rozhodl vrátit na Ukrajinu, jeho začlenění do pracovního života je nemožné. Tyto okolnosti měly být citlivě posuzovány při poměrování zájmů podstatných pro rozhodnutí ve věci samé, čemuž žalovaný patřičnou pozornost nevěnoval a jednání žalobce je tak ze strany žalovaného nepřiměřeně sankcionováno.

Žalovaný správní orgán ve vyjádření k podané žalobě navrhl, aby Městský soud v Praze žalobu zamítl, neboť žalobce byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu. Námitky uváděné v podané žalobě jsou téměř shodné s námitkami uvedenými v odvolání, proto žalovaný odkázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, ve kterém předmětné námitky řádně vypořádal. Žalovaný rovněž odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu a konstatoval, že není jeho úkolem domýšlet a dotvářet si bližší formulaci námitek, které by měl konkrétně uplatňovat sám žalobce, přičemž ze strany správního orgánu prvního stupně ani ze strany žalovaného nedošlo k pochybení při aplikaci ustanovení zákona o pobytu cizinců a správního řádu.

Ze spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným správním úřadem, byly zjištěny následující, pro rozhodnutí ve věci samé podstatné skutečnosti:

Žalobce měl na území České republiky povolen dlouhodobý pobyt naposledy za účelem podnikání – účast v právnické osobě s platností do dne 5. 4. 2012.

Dne 15. 5. 2014 podal žalobce ke správnímu orgánu prvního stupně žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání podle § 44a zákona o pobytu cizinců. V průběhu řízení o žádosti účastníka řízení o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání správní orgán prvního stupně z evidence rejstříku trestů zjistil, že žalobce byl trestním příkazem Okresního soudu Praha - východ ze dne 25. 6. 2014, sp. zn. 16T 7/2014, odsouzen za úmyslný trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1 trestního zákona k trestu odnětí svobody na dobu šesti měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu osmnácti měsíců (tj. do dne 19. 1. 2016). Dále byl žalobci uložen trest zákazu řízení motorových vozidel v délce dvaadvaceti měsíců. Trestní příkaz nabyt právní moci dne 19. 7. 2014.

Rozhodnutím ze dne 29. 6. 2015, č. j. OAM-19869-21/DP-2014, správní orgán prvního stupně žádost žalobce o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání zamítl, když dospěl k závěru, že jsou splněny podmínky pro zamítnutí žádosti podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, neboť bylo prokazatelně zjištěno, že žadatel byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu.

Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce včasné odvolání, v němž namítal, že správní orgán prvního stupně neposoudil přiměřenost do soukromého života účastníka řízení podle § 174a zákona o pobytu cizinců ani přiměřenost dopadu rozhodnutí a jeho souladu s veřejným zájmem, kdy je jeho skutek jednorázovým pochybením a následný podmínečný trest za skutek je prokazatelně represí nadbytečnou a neopodstatněnou.

O podaném odvolání rozhodl žalovaný odvolací správní orgán žalobou napadeným rozhodnutím, jímž napadené rozhodnutí potvrdil a odvolání zamítl jako nedůvodné s tím, že zákon správnímu orgánu prvního stupně neukládá, aby zkoumal charakter a závažnost trestné činnosti cizince ani trest, který mu byl uložen. Zdůraznil, že je ve veřejném zájmu, aby byl na území České republiky umožněn pobyt pouze těm cizincům, kteří zde neporušují trestněprávní předpisy, tím spíše úmyslně, což je případ právě účastníka řízení. Tento zájem v posuzovaném případě převažuje nad zájmem účastníka řízení na prodloužení povolení k pobytu na území České republiky. Správní orgán nebyl v dané věci povinen (podle stávající judikatury) zabývat se posouzením přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobce, spočívajícího ve zrušení platnosti žalobcova povolení k dlouhodobému pobytu. Žalovaný v závěru napadeného rozhodnutí odkázal na zájem národní bezpečnosti, aby na území České republiky nebyl umožněn pobyt cizincům, kteří zde páchají úmyslnou trestnou činnost.

Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení před správními orgány obou stupňů z hlediska žalobních námitek, uplatněných v podané žalobě. Při přezkoumání soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů – dále jen s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že žádný z účastníků řízení nepožádal výslovně o nařízení ústního jednání, vyjádřili tím žalobce i žalovaný svůj souhlas se zamýšleným postupem soudu rozhodnout ve věci samé bez nařízení

ústního jednání. Z tohoto důvodu Městský soud v Praze postupoval podle § 51 odst. 1 s. ř. s. a podané žalobě rozhodl, aniž ústní jednání nařizoval. Věc soud posoudil takto:

Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání a zrušení pravomocného rozhodnutí žalovaného, kterým byla s konečnou platností zamítnuta žádost žalobce o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání, když bylo správními orgány zjištěno (a žalobce toto zjištění nijak nezpochybnil), že v případě žalobce jsou splněny podmínky pro zamítnutí žádosti podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, neboť žalobce byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu.

Podle ustanovení § 46 odst. 1 věta první zákona o pobytu cizinců platí pro povolení k dlouhodobému pobytu mimo jiných zde vyjmenovaných ustanovení i ustanovení § 37 vztahující se na dlouhodobé vízum. Správní orgán prvního stupně proto správně za použití ustanovení § 46 odst. 1 zákona rozhodl o zrušení dlouhodobého pobytu žalobce podle § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, podle kterého ministerstvo zruší platnost víza k pobytu nad devadesát dnů, jestliže cizinec byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu.

Je zřejmé, že rozhodování o tom, komu bude pobyt na území státu povolen či zrušen, přísluší pouze státu samotnému, který je nadto oprávněn v rámci zákona, daných možností a s ohledem na mezinárodní závazky stanovit konkrétní pravidla. Aby uvedený mechanismus řádně fungoval, je nezbytné, aby při rozhodování o pobytových záležitostech byla příslušnému správnímu úřadu dána právním předpisem i možnost posoudit všechny okolnosti individuálního případu. Soudy ve správním soudnictví již opakovaně judikovaly názor, že žádné z práv, uvedených v Listině základních práv a svobod, nezakládá cizinci nárok na jeho pobyt na území České republiky, neboť takové právo mají jen státní občané České republiky. Stejně tak neexistuje ústavně zaručené právo cizinců na pobyt na území České republiky a je tudíž věcí suverénního státu, za jakých podmínek připustí pobyt cizího státního příslušníka na svém území a s ohledem na vlastní zájmy.

Smyslem soudního přezkumu pravomocného rozhodnutí správního úřadu není polemika o souladnosti jednotlivých obecně závazných právních předpisů, ale především posouzení zákonnosti a věcné správnosti žalobou napadeného rozhodnutí z hlediska uplatněných žalobních bodů.

Na základě tohoto vymezení konstatuje městský soud, že se žalovaný správní úřad v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí zcela podrobně a vyčerpávajícím způsobem vyjádřil k rozhodujícím namítaným skutečnostem a soud jeho úvahy neshledal v rozporu se zásadami správního uvážení.

Ani sám žalobce nezpochybnil to, že byl v době rozhodování správních orgánů pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu. Správní orgány proto postupovaly zcela v souladu se zákonem, neboť v § 37 odst. 1 písm. a) uvedená podmínka pro zrušení povolení k dlouhodobému pobytu byla splněna. Městský soud přitom vycházel i ze závěrů, k nimž dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 9. 2015, č. j. 6Azs 163/2015 – 47, dostupný na www.nssoud.cz.

Žalobce v podané žalobě namítal porušení obecných principů správního řízení. K této námitce považuje Městský soud v Praze za potřebné v obecné rovině uvést, že podle obecného ustanovení § 2 odstavec 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, správní orgán šetří práva nabytá v dobré víře, jakož i oprávněné zájmy osob, jichž se činnost správního orgánu v jednotlivém případě dotýká (dále jen „dotčené osoby“), a může zasahovat do těchto práv jen za podmínek stanovených zákonem a v nezbytném rozsahu. Toto právní ustanovení se samozřejmě jako základní zásada správního řízení v nejobecnějším smyslu vztahuje i na řízení o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu. Pokud ovšem procesní předpis obsahuje konkrétní a podrobné ustanovení (ve smyslu § 2 odst. 3 správního řádu „podmínky stanovené zákonem“), uplatní se jakožto ustanovení speciální přednostně, což je i případ aplikace § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců v nyní posuzované věci, tj. ustanovení, které vede ke zrušení víza, respektive k neprodloužení povolení k dlouhodobému pobytu bez dalšího, a to pro závažnost tohoto důvodu.

Z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí o odvolání je patrné, že se správní orgány obou stupňů konkrétními důvody zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu žalobci podrobně zabývaly a vyhodnotily z pohledu zákonem stanovených podmínek. Správní úřady obou stupňů se ve správním řízení zabývaly všemi shromážděnými listinnými důkazy a v odůvodnění svých rozhodnutí se náležitě vypořádaly se zjištěnými skutečnostmi.

Správní orgány mají v určitých případech možnost v rámci své rozhodovací činnosti zohlednit konkrétní okolnosti, specifika a jedinečnost rozhodované věci a na základě těchto svých úvah rozhodnout. Použit správního uvážení lze ale pouze v těch případech, kdy toto oprávnění zákon správním orgánům přiznává, a to pouze způsobem a v mezích stanovených zákonem. Výjimečně však, zejména tehdy, má-li uplatnění správního uvážení vést ke zmírnění neúnosně tvrdých dopadů zákonné úpravy na fyzickou či právnickou osobu, že by jejich uplatnění bylo v rozporu s principy, na nichž je založen právní řád, může zmocnění ke „zmírňujícímu“ správnímu uvážení být obsaženo v zákoně jen implicitně, a tedy vyplývat z povahy a podstaty příslušné právní regulace. Tato úvaha je jen odrazem jednoho ze základních principů správního řízení zakotveného v § 2 odst. 1 a 2 správního řádu a zároveň v článku 2 odst. 2 Ústavy a v článku 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Pokud by si tedy správní orgán usurpoval správní uvážení i tehdy, kdy mu to právo neumožňuje, postupoval by nejen protizákonně, ale i protiústavně. Prostor pro uvážení nelze dovodit z ustanovení, které správnímu orgánu jednoznačně stanoví, jakým způsobem má rozhodnout za splnění určitých podmínek.

Nejvyšší správní soud v odůvodnění rozsudku ze dne 18. 12. 2008, č. j. 7As 21/2008 – 101, www.nssoud.cz, dovodil, že právě ustanovení § 35 odst. 3 a § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců neposkytuje správnímu orgánu v obvyklých případech možnost správního uvážení v tom smyslu, že by mohl u určitých trestných činů shledat, že nejsou důvodem k neprodloužení víza, zatímco u jiných, že takovým důvodem jsou. Citovaná ustanovení stanoví správnímu orgánu jednoznačně povinnost rozhodnout určitým způsobem za předpokladu splnění v zákoně uvedených podmínek a nedávají mu prostor pro vlastní úvahu o různých aspektech spáchaného úmyslného trestného činu, např. jeho povaha či závažnost. Žalobce tedy vytýká nedůvodně správním orgánům nevyužití správního uvážení v jeho případě, protože za daných okolností jim zákon nedával pro správní uvážení žádný prostor.

K námitce žalobce, že se správní orgány nezabývaly dopadem rozhodnutí do rodinného života žalobce a jeho základní existence, proto soud uvádí, že při užití skutkové

podstaty podle § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců neukládá zákon správnímu orgánu, aby hodnotil, zda jsou důsledky tohoto rozhodnutí přiměřené důvodu pro neprodloužení platnosti povolení k pobytu a aby přihlížel k dopadům tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince (jako je tomu u skutkových podstat podle § 37 odst. 2 zákona o pobytu cizinců). Zákon v případě pravomocného odsouzení cizince pro úmyslný trestný čin nedává správnímu orgánu žádný prostor pro úvahu o důsledcích a přiměřenosti aktu, kterým bude cizinec zbaven práva pobývat dlouhodobě na území, a proto soud ani tuto námitku důvodnou shledat nemohl.

Městský soud v Praze neshledal žádné vady řízení, které by měly za následek nezákonnost či věcnou nesprávnost napadeného rozhodnutí. Žalovaný odvolací správní úřad v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí zcela jednoznačně, určitě a srozumitelně vyjádřil, že s ohledem na opakovanou prokázanou trestnou činnost majetkového charakteru je zřejmé, že se žalobce za dobu svého pobytu na území do české společnosti žádoucím způsobem neintegroval a zrušení trvalého pobytu a jeho vycestování z území České republiky nepřiměřeně nezasáhne do života cizince.

Ze všech výše uvedených důvodů shledal Městský soud v Praze žalobní námitky nedůvodnými a nezjistil žádnou skutečnost odvoláním neuplatněnou, která by odůvodňovala zrušení rozhodnutí žalovaného. Na základě této úvahy Městský soud v Praze dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně a proto ji postupem podle ustanovení § 78 odstavec 7 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož žalobce, který neměl ve věci úspěch, nemá právo na náhradu účelně vynaložených nákladů v řízení a žalovaný správní úřad, jemuž by právo na náhradu účelně vynaložených nákladů podle výsledku řízení náleželo, žádné náklady řízení nad rámec běžných činností správního úřadu nevykázal ani neuplatňoval. Z tohoto důvodu Městský soud v Praze vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odstavec 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 7. září 2016

JUDr. Hana V e b e r o v á ,
předsedkyně senátu